

Hushållnings
sällskapet

Ansökan om tillstånd för utökad djurhållning på fastighet Lidaborg 1:20 i Vara kommun

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för:

- djurhållning om 731 895 platser för
kycklingproduktion, motsvarande 3660 DE**

Sökande: AB Lidaborg Fågel

2024-07-18

A. Sammanfattning:

AB Lidaborg Fågel bedriver idag tillståndspliktig slaktkycklingproduktion på en fastighet i Vara kommun.

AB Lidaborg Fågel vill utöka produktionen på nuvarande fastighet, för att göra produktionen mer konkurrenskraftig. Företaget söker miljötillstånd för totalt 731 895 kycklingplatser, motsvarande 3660 DE.

Den planerade verksamheten på fastigheten Skarstad 1:20 innebär byggnation av ytterligare fyra stall med en produktionsyta på totalt 24 000 m².

AB Lidaborg Fågel förfogar inte över jordbruksmark för spridning av gödsel, utan även fortsättningsvis avyttras all gödsel, och hämtas av gödselköpare.

Företaget omfattas av EU:s Industriutsläppsdirektiv och har därmed utrett behov av statusrapport, likväl som upprättat dokument som redogör för hur bästa tillgängliga teknik (BAT) tillämpas i verksamheten.

Innehållsförteckning:

A. Sammanfattning

B. Innehållsförteckning

C. Administrativa uppgifter

1.	Ansökan och yrkanden	5
1.1.	Ansökan avser.....	5
1.2.	Samrådsredogörelse.....	5
1.3.	Miljöbalkens hänsynsregler	6
1.4.	Åtaganden	8
1.5.	Förslag till villkor	9
	Följande specifika villkor för företaget föreslås:	9
2.	Teknisk Beskrivning	10
2.1.	Beskrivning av verksamheten.....	10
2.1.1.	Bakgrund.....	10
2.1.2.	Planerad produktion.....	10
2.2.	Lokalisering	11
2.2.1.	Närboende och markägare.....	11
2.3.	Planförhållanden	12
2.4.	Situationsplan	13
2.5.	Resursförbrukning, kemikalier och avfall	13
2.5.1.	Vatten	14
2.5.2.	Foder.....	15
2.5.3.	Energi.....	15
2.5.4.	Gödsel.....	16
2.5.5.	Kemikalier.....	17
2.5.6.	Avfall.....	18
2.5.7.	Transporter.....	18
2.6.	Förslag till övervakning och kontroll av verksamheten	20
2.6.1.	Utbildning, ansvarsfördelning	20
2.6.2.	Förebyggande kontroll och underhåll	20
2.6.3.	Övervakning av emissioner och resursförbrukning.....	20
2.7.	Statusrapport.....	22
2.7.1.	Risken för föroreningsskada.....	22

2.8.	Underskrift av ansökan	22
3.	Miljökonsekvensbeskrivning	23
3.1.	Uppfyllande av kravet på sakkunskap	23
3.2.	Prognos och mätmetoder, underlag och informationskällor.....	23
3.3.	Behovet av mark	23
3.4.	Skyddsvärden.....	23
3.4.1.	Riksintressen.....	23
3.4.2.	Natur- och kulturmiljö	24
3.4.3.	Grundvatten	24
3.4.4.	Ytvatten	27
3.4.5.	Buller	28
3.5.	Påverkan på människors hälsa och miljön.....	28
3.5.1.	Lukt	28
3.5.2.	Ammoniak	28
3.5.3.	Klimatpåverkan.....	29
3.5.4.	Buller från verksamhet och transporter	30
3.5.5.	Damm	30
3.5.6.	Dagvatten	31
3.5.7.	Spillvatten.....	31
3.6.	Driftstörning, olycksrisker, samt försiktighetsåtgärder	31
3.7.	Konsekvenser av om anläggningen inte kommer till stånd.....	31
3.8.	Alternativ lokalisering	32

Bilagor:

1. Registreringsbevis
2. Meddelande om betydande miljöpåverkan, BMP
3. Samrådsredogörelse
4. Stallbalans nuvarande och planerad produktion
5. Stallgödselberäkning nuvarande och planerad produktion
6. Utredning statusrapport
7. Redogörelse BAT-slutsatser
8. Energikartläggning
9. Kontrakt gödselköpare
10. Registeruttag anmälan transport av avfall, tillstånd förbränning kadaver
11. Arkeologisk utredning
12. Vattenmätning brunnar
13. Kronfågels normtal vatten- och foderförbrukning
14. Planritningar

C. Administrativa uppgifter:

Verksamhetsutövare	AB Lidaborg Fågel
Kontaktperson	Stefan Bergman
Adress	Lidaborg, Skarstad 532 95 Vara
Telefon	0738407564
E-post	lidaborg@telia.com
Organisationsnummer	556600-7166
Verksamhetskoder	1.10 - i Miljöprövningsförordningen (2013:251) 2 kap 2 §
Kommun	Vara
Fastighet	Vara Skarstad 1:20
Koordinater	SWEREF99 TM (nord, öst) 6462002, 385956

1. Ansökan och yrkanden

1.1. Ansökan avser

AB Lidaborg fågel yrkar på tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 6 § Miljöbalken och 2 kap 1 § Miljöprövningsförordning (2013:251) för produktion med 731 985 platser, 3660 DE, för slaktkyckling på fastigheten Skarstad 1:20 i Vara kommun.

Tillståndsplikt för vattenverksamhet regleras i 11 kap 3-16 §§ Miljöbalken. Enligt 11 § krävs inte tillstånd för ”vattentäkt...för jordbruksfastighets husbehovsförbrukning eller vattenförsörjning” Av förarbetena till Miljöbalken framgår att husbehovsförbrukning innefattar ”vattning av kreatur, mjölkbehandling och annat vanligt lantbruksändamål” (Prop. 1997/98:45). Omfattningen av husbehovsförbrukningen är inte definierad.

Efter utredning av tillgången till grundvatten, avstånden till närmast liggande brunnar och andra skyddsvärden i området, bedömer sökande att vattenuttaget kan ske utan påverkan på allmänna eller enskilda intressen.

Det är sökandes bedömning att verksamhetens planerade vattenuttag inte omfattas av tillståndsplikt.

Sökande har efter utredning bedömt att en statusrapport enligt 23 § Industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250), inte behöver upprättas, bilaga 7.

1.2. Samrådsredogörelse

Avgränsningssamråd hölls med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Vara kommun, den 13 juni 2023.

Den planerade verksamheten innebär betydande miljöpåverkan, bilaga 2. Därmed påbjuds utökat samråd med berörda intressenter och myndigheter.

Utökat samråd har skett med följande parter på följande sätt:

- Markägare och boende nära djurstall genom personligt besök av Stefan Bergman. Verksamhetens utökningsplaner beskrevs, och skriftlig information lämnades. Den skriftliga informationen innehöll kontaktuppgifter och slutdatum för synpunkter.
- Yttre berörda – via annonsering i Nya Lidköpings Tidningen 21 augusti 2023
- Trafikverket, Räddningstjänsten Skaraborg – via epost

Yttranden har inkommit från följande parter på följande sätt:

- Räddningstjänsten Skaraborg, Erik Lyckeback via epost 7/9 – Räddningstjänsten anser att MKB bör innehålla en släckvattensutredning som visar hur släckvatten kan tas omhand och hindras från att orsaka skada i händelse av brand.
- Trafikverket Skövde, Gunilla Svensson via epost 30/8 – Trafikverket bedömer att berörd väganslutning till E20 klarar den planerade trafikökningen och har därmed inget att erinra.

Fullständig samrådsredogörelse, bilaga 3.

1.3. Miljöbalkens hänsynsregler

Nedan följer en kommenterad redogörelse av Miljöbalkens portalparagrafer (1–8 §§) angående hänsyn till miljö och människors hälsa, val av plats, rimlighetsavvägning samt ansvar för skadad miljö.

Bevisbörderegeln, 1§ Den som bedriver eller avser att driva en verksamhet ska göra det på ett miljömässigt bra sätt och har bevisbördan för att visa att miljöbalkens hänsynsregler iakttas och uppfylls.

Ansökan med tillhörande MKB syftar till att visa att hänsynsreglerna uppfylls för den planerade verksamheten. Egenkontroll och journalföring kommer fortlöpande ske i verksamheten. Genom en årlig miljörapportering kommer tillsynsmyndigheter garanteras insyn i verksamheten.

Kunskapskravet, 2 § Den som bedriver en verksamhet ska i förväg kunna förklara vilka konsekvenser ett visst handlande kan få för miljön och skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljö mot skada eller olägenhet.

Konsult för arbetet med ansökan om tillstånd för djurhållningen enligt 9 kap miljöbalken är Hushållningssällskapet Västra. Hushållningssällskapet är en av landets äldsta rådgivningsorganisationer inom lantbruk och har erfarenhet av svensk djurhållnings positiva såväl som negativa, påverkan på människors hälsa och miljön.

Försiktighetsprincipen, 3 § Det ställs krav på att alla som bedriver en verksamhet ska vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att undvika olägenheter eller skada för människors hälsa och miljö. Denna skyldighet gäller inte bara konstaterade olägenheter och/eller skador utan även risken för negativ påverkan som medför skyldighet att vidta åtgärder. Denna grundläggande hänsynsregel avser inte bara miljöstörningar, som exempelvis utsläpp och buller, utan även utarmning av värdefulla natur- och kulturmiljöer eller misshushållning med naturresurser, energi eller material.

Medvetenhet finns om riskområden i verksamheten. T.ex. kan hantering av gödsel orsaka miljöskador om en olycka inträffar. Medvetenhet finns också om närhet till värdefulla natur- och kulturmiljöer, samt vikten av hushållning med energi och material, se vidare i Miljökonsekvensbeskrivning.

Bästa möjliga teknik 3 § För yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga teknik användas för att förebygga skador på miljön. Med detta avses både den använda teknologin och det sätt på vilket en anläggning konstrueras, byggs, underhålls, drivs samt hur den avvecklas. Tekniken måste från teknisk och ekonomisk synpunkt vara industriellt möjlig att använda inom

branschen. Den ska finnas tillgänglig och inte bara förekomma på experimentstadiet. Den behöver dock inte finnas i Sverige. Kostnaden får inte vara oskäligen i förhållande till miljövinsten och här gäller en rimlighetsavvägning.

En miljömässigt bra djurproduktion är beroende av såväl biologiska faktorer som tekniska hjälpmedel. I bilaga 7, BAT (BAT = Best Available Techniques), redovisas stallteknik för att minska ammoniakavgång, energi och vattenåtgång/vattenspill. I BAT-dokumentet redovisas också utfodringsstrategier för att minska växtnäring i gödsel, samt teknik och utrustning vid lagring av gödsel.

Produktvalsprincipen (utbytesreglen) 4 §. Sådana kemiska produkter och varor som är minst skadliga för miljön ska väljas”.

Den produkt som är skonsammast för miljön väljs om olika produkter har likvärdig effekt.

Hushållning- och kretsloppsprincipen 5 § Enligt 2 kap. 5§ Miljöbalken ska alla som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till användning och återanvändning. I första hand ska förnybara energikällor användas.

Djuruppfödning i större, moderna anläggningar med bästa tillgängliga teknik borgar för att produktionsutbytet per insatt resursenhet (energi, foder, transporter m.m.) blir högre än branschgenomsnittet. I verksamheten kommer det arbetas aktivt med att råvaror och energi används effektivt och uppkomsten av avfall minimeras. Det är inte bara bra för miljön utan också för ekonomin.

Lokaliseringsprincipen 6 § Platsen för en verksamhet ska vara lämplig med hänsyn till miljöbalkens mål (1 kap 1§) och dess hushållningsbestämmelser (3 och 4 kap). Platsen ska också väljas så att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Lokaliseringsregeln gäller vid ny verksamhet men även vid utvidgningar och omprövning av befintliga verksamheter.

Platsvalet motiveras av att där finns pågående verksamhet och ligger avskilt från andra fastigheter med bostäder. Anläggningen interfererar inte med skyddade kultur- eller miljöområden.

En arkeologisk utredning är utförd i januari 2024, bilaga 11. Undersökningen hittade inget av arkeologiskt intresse på aktuell mark.

Skälighetsregeln 7 § För hänsynsreglerna gäller att de ska uppfyllas i den mån det inte kan anses orimligt att uppfylla, och där en avvägning ska tillämpas mellan kostnader och nytta.

Verksamheten kommer att bedrivas på bästa möjliga sätt med hänsyn till riskerna för olägenhet för människors hälsa och miljön. En avvägning mellan miljönytta och kostnader görs i planeringen av nybyggnaden, och kommer ske löpande i produktionen.

Ansvar för att avhjälpa skada 8 § Den som orsakat skada för miljö ansvarar för att avhjälpa den och skyldigheten gäller till olägenheterna upphört.

Genom att följa gällande regler och rekommendationer för lantbruk, vilket innefattar byggnader, gödselhantering, kemiska produkter m.m. minimeras risk för miljöskador.

Egenkontroll kommer genomföras löpande. Skulle skada trots detta uppstå, har sökande för avsikt att fortast möjligt avhjälpa den skada eller olägenhet som uppstått.

1.4. Åtaganden

I ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen redogörs för de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som krävs enligt 6 kap 7§ 2. MB. AB Lidaborg Fågel förbinder sig att bedriva verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med ansökan och de uppgifter som i övrigt lämnats i ärendet. Nedan följer en sammanställning av företagets åtaganden såsom de är angivna i ansökan och MKB

Vatten

- *Dokumentation av vattenåtgång.*
- *Automatiserat övervakningssystem för detektion av vattenläckor.*
- *Högtryckstvättar används vid rengöring. För att ytterligare spara vatten sker sopning av stallarna efter utgödsling inför tvätt.*
- *Vattennipplar med spillkoppar.*
- *Konstant övervakning med larm på dricksvattenutrustning.*

Foder

- *Fasutfodring med en foderblandning anpassad till de specifika kraven för produktionsperioden.*
- *Användning av godkända vatten/fodertillsatser som förbättrar djurens näringsupptag och därmed minskar näringsförluster till gödseln.*

Energi

- *Högeffektiva system för uppvärmning/kylning och ventilation.*
- *Uppvärmning och ventilation är datorstyrt och automatiserat för bästa möjliga stallmiljö i förhållande till energiförbrukning.*
- *Väggarna i befintliga och planerade stall är av material med god värmeisolering.*
- *Användning av energieffektiv belysning.*
- *Uppvärmning, som dominerar energiförbrukningen, sker med fossilfri energi.*

Gödsel

- *Lagringskapacitet finns hos AB Lidaborg fågel i händelse av logistikproblem hos gödselköpare.*

Kemikalier

- *Stalltvätt föregås av sopning, och genomförs huvudsakligen med vatten utan rengöringsmedel.*

Avfall

- *Tillstånd till kadavereldning.*
- *Sortering av återvinningsbara material.*

Transporter

- *Fodertransporter planeras så att de sker med fulla lastbilar.*
- *Djurtransporter sker under koncentrerade perioder och inte löpande vilket ger tidsbegränsad störning.*

Lukt och Ammoniak

- *Utfodringsystem och stallsystem är utformat för att minimera foder- och vattenspill och hålla ströbädden så torr som möjligt.*
- *Effektiva fläktar är prioriterat.*

Klimatpåverkan

- *Årlig stallbalans i beräkningsverktyget VERA.*
- *Förnybara energikällor är prioriterat.*

Buller

- *Lokaliseringen är vald med hänsyn till att det inte finns några känsliga objekt i närområdet.*
- *Placering av fodersilos görs med hänsyn till att hålla foderledningar och transportvägar av foder inom området så korta som möjligt.*
- *Byggnader är ljudisolerade och all utrustning placerad inomhus.*
- *Högeffektiva, steglösa fläktar med låg bullernivå väljs vid nybyggnation och vid fläktbyten.*
- *Bullerkontroll ingår som en naturlig del i samband med underhållsåtgärder.*

Damm

- *Dammsuget stallströ används till ströbäddarna.*
- *Pelleterat foder används.*

Dagvatten

- *Gårdsplan och hårdgjorda ytor hålls alltid rena.*
- *Eventuellt spill på gårdsplan och hårdgjorda ytor tas omedelbart omhand.*
- *Möjlighet att stänga dagvattentransport finns, för att undvika förorening att nå recipient.*

Spillvatten

- *Förorenade gårdsytor hålls så små som möjligt.*
- *Minimera vattenanvändningen.*
- *Tvättvatten från tvättning av stallarna avleds till tvättvattenbehållare.*
- *Spillvatten från personalrum avleds till av kommunen godkänd enskild avloppsanläggning.*
- *Spridning av tvättvatten sker på åkermark av extern aktör.*

Driftstörning, olycksrisker samt försiktighetsåtgärder

- *Lagringskapacitet finns hos AB Lidaborg Fågel i händelse av logistikproblem hos gödselköpare.*
- *Möjlighet att stänga dagvattentransport finns, för att undvika förorening att nå recipient.*

1.5. Förslag till villkor

Följande specifika villkor för företaget föreslås:

- *Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallar samt förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor i anslutning till anläggningen ska samlas upp i behållare.*
- *Lagringsutrymme för fast fjäderfågödsel ska vara försett med tak och väggar, så att gödseln skyddas mot nederbörd.*

- Skriftliga avtal för mottagning av fjäderfägödsel ska finnas som motsvarar verksamhetens behov av spridningsareal.
- Verksamhetsutövaren ska fortlöpande arbeta med att byta ut fossila bränslen till förnybara. Verksamheten upprättar en energiåtgärdsplan som stöd för detta arbete. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk. Planen ska uppdateras och hållas aktuell.
- Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk.

2. Teknisk Beskrivning

2.1. Beskrivning av verksamheten

2.1.1. Bakgrund

Företaget AB Lidaborg Fågel har sedan 2007 en tillståndspliktig slaktkycklinguppfödning (diariennr. 551-87907-2006) på fastigheten Skarstad 1:20 i Vara kommun.

Bild 1. Översiktsbild över stallarnas placering.

Dagens kycklingproduktion bedrivs i totalt åtta avdelningar med sammanlagt 131 895 slaktkycklingplatser. Totala produktionsytan i dagens produktion är 5727m². Nuvarande produktion är uppdelad i två olika uppfödningssystem; konventionell och långsamväxande slaktkyckling. Djuren går på ströbädd med fri tillgång på foder och vatten. Beroende på vad slakterierna efterfrågar kan djuren slaktas ut som hel kyckling eller som slaktkropp för detaljstyckning. Utifrån uppfödningssystem säljs slaktdjuren till olika företag för vidare förädling.

All gödsel säljs. AB Lidaborg Fågel förfogar inte över spridningsareal.

2.1.2. Planerad produktion

AB Lidaborg Fågel vill utöka produktionen på nuvarande fastighet, för att göra produktionsenheten mer konkurrenskraftig. Företaget söker miljötillstånd för totalt 731 895 kycklingplatser, motsvarande 3660 DE.

Utökningen planeras till fyra nya stall på östra sidan av verksamhetsområdet. De nya stallarna är 150m x 40m med 15m mellanrum mellan byggnaderna. Varje stall har 32 luftdon på taken, se bilaga 14b.

2.2. Lokalisering

Omgivande terräng, avstånd till bostäder och känsliga objekt, samt förhärskande vindriktning är viktiga aspekter att ta hänsyn till vid val av placering. Hänsynstagandet avser minimerad risk för olägenheter för närboende, likväl som miljöpåverkan, och risken för smitta.

Huvudalternativet för lokalisering av djurhållning är på platsen för nuvarande slaktkycklingproduktion. Verksamhetsområdet omges av åkermark. Marken som ska bebyggas är åkermark. Åkermarken som tas i anspråk är visserligen en viktig del i Sveriges livsmedelsproduktion i form av växtodling, marken kommer dock framledes också användas till livsmedelsproduktion fast i förädlad form där spannmålsprodukten utgör foder i djurhållningen.

Arkeologisk utredning är genomförd i januari 2024. Den visade att inga natur- eller kulturvärden påverkas av utbyggnationen.

2.2.1. Närboende och markägare

Inom 500 m från verksamhetsområdets ytterkant på fastighet Skarstad 1:20 finns fem bebodda fastigheter, två fastigheter med obebodda hus och fem fastigheter utan bostadshus. Inom en kilometers radie finns 36 fastigheter med och utan boende.

Tabell 6. Fastigheter med och utan bostadshus inom 500 meter från Skarstad 1:20.

Fastighet	Adress fastighet	Ägare	Adress ägare	Postnr	ort
Dönstorp 2:15	Flåberg 1	Malin Brättemark	Önum Emtunga gård 1	534 91	Vara
Dönstorp 2:18 obebodd	Håkesgården 2	Kjell Åke Karlsson	Murum 2	524 95	Ljung
Dönstorp 2:33	Dönstorp 2	Patrik och Ann-Sofie Tengbom Gunnarsson	Skarstad Dönstorp 2	534 95	Vara
Dönstorp 2:34 åkermark		Stefan och Pernilla Magnusson	Tråvad Görstorp 3	534 92	Tråvad
Dönstorp 2:35	Dönstorp 1	Jörgen Lindström, Regine Ahl Lindström	Skarstad Dönstorp 1	534 95	Vara
Dönstorp 3:2 åkermark		Patrik och Ann-Sofie Tengbom Gunnarsson	Skarstad Dönstorp 2	534 95	Vara
Skarstad 1:21 åkermark		Amanda Törnlund, Anders Larsson	Skarstad Vitagården 2	534 95	Vara
Skarstad 1:8 åkermark		Ägs av verksamhetsutövaren	Skarstad Lidaborg	534 95	Vara
Skarstad 4:14 åkermark		Frida och Per Larsson	Skarstad Basegården 15	534 95	Vara
Skarstad 7:3	Vitagården 2	Amanda Törnlund, Anders Larsson	Skarstad Vitagården 2	534 95	Vara
Skarstad 7:4	Vitagården 1	Magnus Lundqvist	Skarstad Ingagården 2	534 95	Vara
Skarstad 8:8 obebodd	Håkesgården 1	Marléne Hugosson	Eksättravägen 174	127 61	Skärholmen

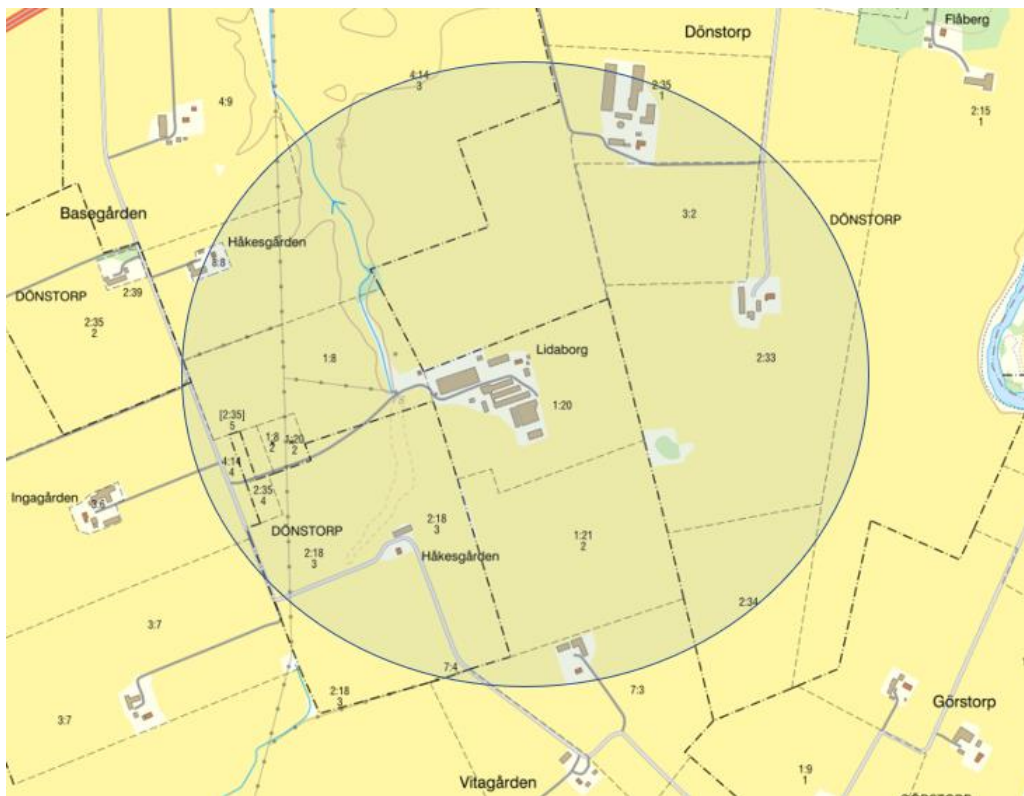

Bild 2. Karta nära berörda, Skarstad 1:20

2.3. Planförhållanden

Området runt Skarstad 1:20 utgörs till övervägande del av jordbruksmark. Området har en befintlig bullerpåverkan från E20. Närmaste område med planbestämmelser är samhället Tråvad, avstånd ca 3,5 km. Övriga samhällen i närheten med detaljplaner är Vara och Emtunga. Vara kommun har ett antal pågående arbeten med detaljplaner, men ingen av dessa arbeten påverkar avståndsförhållandet mellan samhällena och verksamheten. Vara kommun antog 2013 en Översiktsplan som sträcker som längst till 2030. I översiktsplanen finns inget som direkt påverkar AB Lidaborg Fågel eller dess närområde.

Synintrycket för nuvarande verksamhet har en måttlig betydelse på platsen. En utökning av verksamheten i form av nybyggnation kommer inte förändra förhållandet. Inte heller besökare till Fyrunga kyrkby påverkas av byggnaderna då verksamhetsområdet skymms av en skogsriddå vid ån Lidån.

2.3.1.1. Transportvägar

Alla transporter går till/från anläggningen på E20 och in på enskild väg.

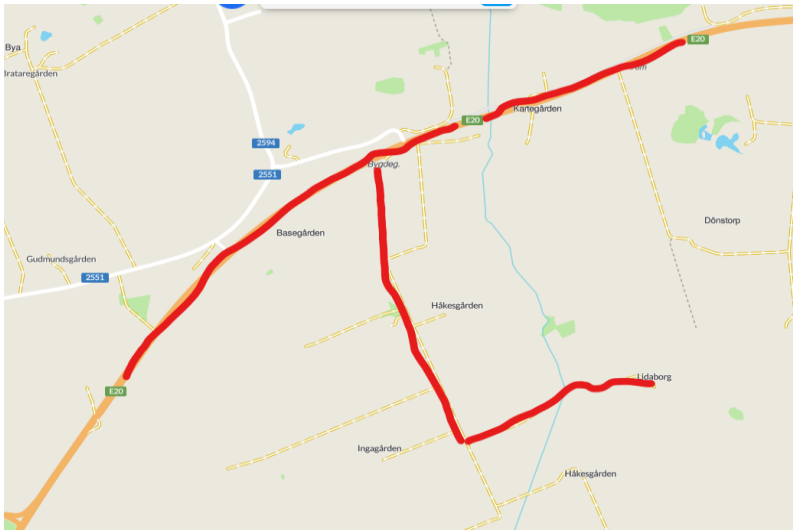

Bild 3. Transportvägar.

2.4. Situationsplan

Nybyggnation planeras för bästa möjliga logistik både inomgårds och utomgårds. Utsläppspunkter till luft i form av ventilationsdon syns på flygfoto av befintliga stall. Utsläppspunkt till vatten i form av dagvatten-dränering, redovisas nedan.

Bild 4. Situationsplan planerad produktion Skarstad 1:20

2.5. Resursförbrukning, kemikalier och avfall

Friska djur har bättre foderutnyttjande vilket i sin tur ger lägre belastning på miljön samt bättre ekonomi. Styrning och övervakning av många processer sker elektroniskt och automatiskt. Detta ger god möjlighet till uppföljning och effektivisering av verksamheten.

2.5.1. Vatten

2.5.1.1. Vattenförbrukning

Den huvudsakliga vattenförbrukningen kommer utgöras av dricksvatten till djuren. I övrigt används vatten för tvätt av stallar, rengöring av foderanläggning samt dusch, tvätt, WC och dricksvatten för personalen.

Tabell 2. Vattenförbrukning för befintlig och utökad produktion per år.

Fastighet	Befintlig produktion		Planerad produktion	
	Antal kycklingplatser	Vattenförbrukning	Antal kycklingplatser	Vattenförbrukning
Skarstad 1:20	131 895	5 840 m ³	731 895	30 000 m ³

Det går åt mest vatten i slutet av en uppfödningssomgång. Beräknat maximalt dricksvattenbehov de sista dygnet i uppfödningssomgången är 166 m³ per dag i planerad produktion om alla platser i samtliga byggnader är belagda med slaktmogna kycklingar. Det motsvarar ca 6 916 l vatten/h vilket är något högre än brunnsuttagkapaciteten i nuvarande borrhål vilka tillsammans genererar 4607 l vatten/h. I verklig produktion kommer aldrig detta scenario inträffa eftersom uppfödningssomgångarna inte startas samtidigt. Det finns alltid kycklingar av olika åldrar i verksamhetens produktion.

AB Lidaborg Fågel planerar att gräva flera nya dricksvattenbrunnar. Placeringen på de nya brunnarna planeras att bli angränsande till befintlig flispanna, men placeringen och antalet nya brunnar kan påverkas av borrhingsresultatet. Det finns även möjlighet att koppla på kommunalt vatten.

Den planerade verksamhetens årsförbrukning av vatten blir ett genomsnitt som motsvarar ca 82,2 m³ vatten per dygn.

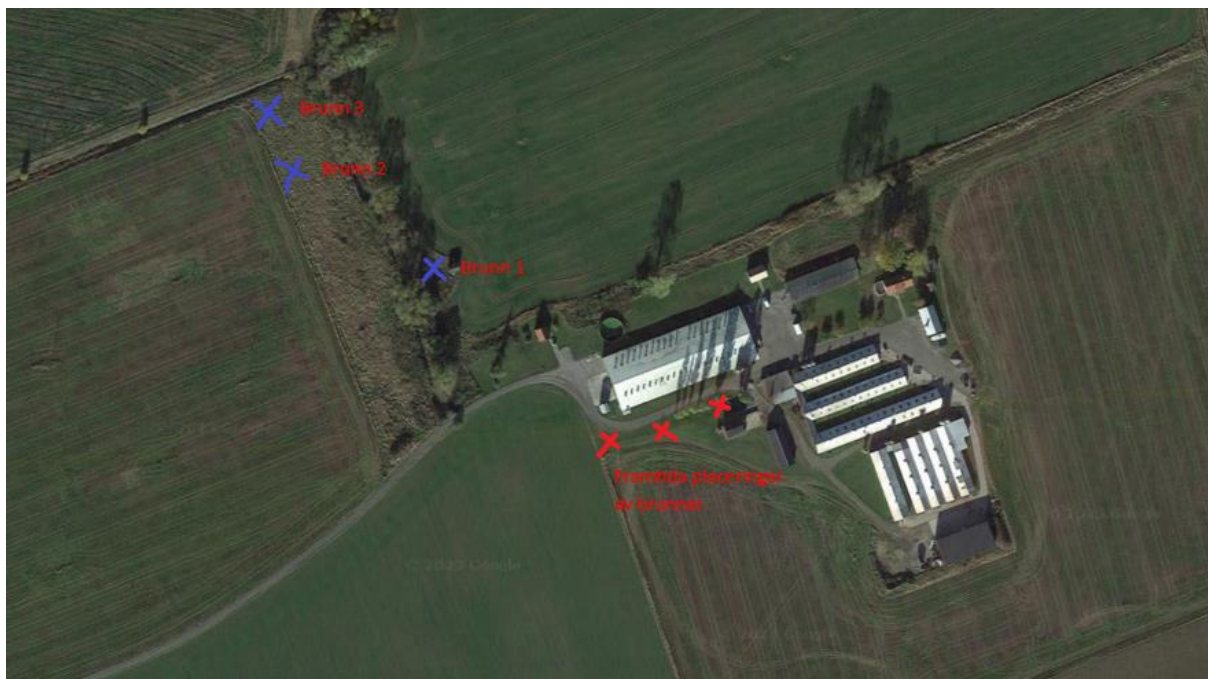

Bild 5. Karta över befintliga brunnar, samt planerade placeringar av en eller flera brunnar.

Tvättvattenbehovet är störst när stallarna står tomma mellan uppfödningssomgångarna, och påverkar inte maxuttag mer än marginellt.

2.5.1.2. Vattenförsörjning

Vattentillgången är god på fastigheten. Nuvarande verksamhet har tre borrade brunnar

Tabell 3. Vattenförsörjning

Fastighet	Litterat*	Djup	Uttagskapacitet	Maxuttag/h**
Skarstad 1:20	Brunn 1	80m	3168 l/h	
Skarstad 1:20	Brunn 2	80m	590 l/h	
Skarstad 1:20	Brunn 3	80m	849 l/h	
Summa			4607 l/h	Ca 6 916 l/h***

* För exakt position se situationsplan bild 5

** Maxuttag per timme sker enbart de sista dagarna i uppfödningssyckeln.

*** Verkliga uppmätta värden i dagens anläggning. Kronfågels normtabell för vatten- och foderförbrukning (bilaga 7) visar att en slaktmogen kyckling dricker 353 ml vatten på 24 tim. Det blir 14,7 ml vatten per timme. Om dessa siffror används blir maximalt vattenuttag på Skarstad 258,4 m³/dygn eller 10 767 l/h.

2.5.1.3. Åtgärder för att minimera vattenförbrukning

Vattenförbrukningen för hela anläggningen mäts och dokumenteras. Resultatet sammanställs årligen.

Daglig automatisk och manuell besiktning uppmärksammar vattenläckor.

Utrustningens funktion kontrolleras regelbundet och kalibreras vid behov.

Högtrycksutrustning används för rengöring av stallar.

2.5.2. Foder

2.5.2.1. Råvaror

Fodret utgörs av färdigfoder från Lantmännen eller Svenska Foder.

2.5.2.2. Beredning och utfodring

Utfodringssystemet är pelleterat torrfoder med kontinuerlig utmatning till foderstationer i stall. Kycklingarna har fri tillgång dygnet runt.

2.5.2.3. Åtgärder för att minimera foderåtgång

Kycklingarna ska omvandla energin och näringen i fodret så att de är friska och växer lagom. För att lyckas med att optimalt omvandla foder till kött krävs perfekta förutsättningar. Temperatur, luftfuktighet, vattenkvalitet, foder anpassat efter ålder, belysning, vilotider, tillsyn, är exempel på parametrar som avgör om kycklingen mår bra. Allt är mycket viktigt för att åstadkomma en bra foderomvandling. Foderomvandlingen räknas ut och utvärderas för varje kull för att anpassa alla system. Framgången i detta arbete, är det som gör svensk kyckling till ett klimatsmart köttalternativ för konsumenten.

Fodret är verksamhetens viktigaste råvara jämte vatten. Fodret är den största utgiften. Att spilla foder medför risker för skadedjur eller smittspridande fåglar. AB Lidaborg Fågel arbetar aktivt för att inte spilla foder utanför eller i anläggningen.

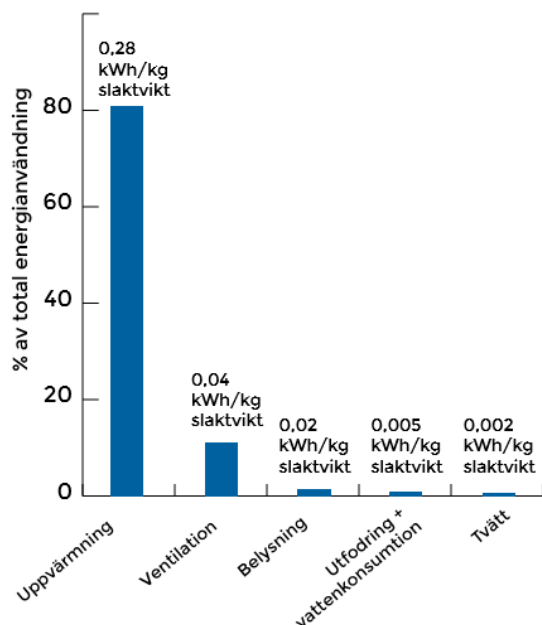
2.5.3. Energi

2.5.3.1. Energibehov

Störst energiförbrukning står uppvärmning av stall för. Cirka 80 % av total energiförbrukning under året åtgår till uppvärmning. Värmebehovet tillgodoses med förnybar energikälla.

Ventilation är det moment som kräver mest el. Största elförbrukningen är sommartid när fläktbehovet är störst.

Utifrån studie genomförd av branschföreningen Svensk Fågel presenteras energibehov för olika delmoment i svensk kycklingproduktion i figur 5 nedan.

Figur 5. Fördelning energibehov enl. studie genomförd av Svensk Fågel nov. 2013-jan. 2015.

Verksamheten har lastmaskiner och teleskoplastare för inomgårdsarbete samt ett reservkraftverk som drivs med diesel. Verksamheten använder ca 5m³ diesel per år i nuvarande verksamhet och räknar med att volymen ökar till 7,5m³ för den planerade verksamheten. Diesel förvaras i godkänd cistern, invallat och under tak. Som mest förvaras 1,5m³ diesel på verksamheten.

2.5.3.2. Energiförsörjning

Största energibehovet, uppvärmning av stallar, tillgodoses genom förbränningsanläggning som eldas med flis från träråvara. Förbränningsanläggningen omfattar 400 kW och är inte anmälningspliktig till kommunen. För uppvärmning av utbyggnationen diskuteras ytterligare en fossilfri energikälla i form av bergvärmepump. Elen är blandel.

2.5.3.3. Åtgärder för att minimera energiförbrukning

Dokumentation av elförbrukning och flisförbrukning över år genomförs. Genomlysning av verksamhetens energianvändning är gjord i form av energikartläggning, bilaga 8.

Svensk kycklingproduktion är relativt likformad i produktionssystem och inredning, och det som mest avgör energieffektiviteten är hur ny och modern lokal och utrustning är.

Fläktar: Styrda med parametrar som till exempel CO²-nivå.

Belysning: LED-lampor.

Isolering: Välsolierade byggnader.

Värme: Fliseldning.

2.5.4. Gödsel

2.5.4.1. Gödselhantering

Nuvarande och framtida gödselhantering är djupströgödsel. I samband med omgångsbyte gödslas bädden ut och avdelningen tvättas. Gödseln transporteras till befintliga lagringsutrymmen i väntan på att köparen kommer och hämtar. Nuvarande verksamhets

lagringsutrymme för gödsellagring motsvarar 2000m³. Verksamheten planerar att bygga ytterligare tre gödsellagringsutrymmen i takt med att verksamheten expanderar, sammanlagt blir lagringskapaciteten 8000m³. Samtliga planerade gödsellagringsutrymmen kommer placeras angränsande till nuvarande gödsellagring, se bilaga 14a.

Tvättvattnet samlas upp i tvättvattenbrunn, 550 m³, och transporteras bort i tät container. I nuvarande verksamhet åtgår det ca 255 - 265 m³ tvättvatten per år. Mängden tvättvatten för den planerade verksamheten beräknas till ca 630 - 650 m³ per år. Befintlig lagringskapacitet för tvättvatten är tillräcklig för 10 månaders lagring efter planerad utökning, då mängden tvättvatten för 10 månader beräknas till ca 520 - 540 m³.

Beräkning av gödselmängden för nuvarande och planerad produktion är gjord i Jordbruksverkets beräkningsprogram VERA, bilaga 5.

2.5.4.2. Näringsinnehåll i gödseln

Näringsinnehållet i gödseln påverkas av fodersammansättningen och effektiviteten i produktionen. Gödselns kväveinnehåll beräknas i Jordbruksverkets beräkningsverktyg VERA, bilaga 4.

2.5.4.3. Avsättning för gödsel

I nuvarande och planerad produktion hämtas gödseln av gödselköparen vid tillfället för utgödsling. För närvarande finns kontrakt med flera gödselköpande växtodlingsföretag men från och med 2025 avtalas hela verksamhetens gödselproduktion till Gasums biogasanläggningen i Götene, bilaga 9.

2.5.5. Kemikalier

Kemikalieanvändningen (tabell 4) är begränsad till nödvändigt underhåll och rengöring.

Tabell 4. Kemikalieanvändning och förvaring

Produkt/Användning	Årsförbrukning	Max lagrad mängd	Hantering/Förvaring
Smörjolja/fett	3 tuber	0	Sitter en påbörjad tub i smörjspruta
Hydraulolja	10 liter	0	Köper små förpackningar vid behov
Motorolja	5 liter	0	Köper små förpackningar vid behov
Rengöringsmedel			
- Handtvätt m.m	5 liter	1 liter	Tvål.
- Tvätt kläder	20kg	5kg	
- Tvätt stallar	0	0	Vatten
Desinfektion			
- Handsprit	10 liter	2	liter
- Desinficering utrustning och stallar	800 liter	0	Köps in och används vid behov
Läkemedel			

- Vaccin	500 000	0	Ges när det ordineras av veterinär
----------	---------	---	------------------------------------

2.5.5.1. Åtgärder för att minimera kemikalieanvändning

Begränsade mängder kemikalier används vid tvätt av stallar och maskiner. Verksamheten omgärdas av rigoröst smittskyddsprogram och hanterar normalt inte mediciner utöver vaccin.

2.5.6. Avfall

Uppkomsten av avfall är begränsad, tabell 4. Den största avfallskategorin är döda djur som förbränns enligt tillstånd från Jordbruksverket, bilaga 10c.

Farligt avfall hanteras i liten omfattning på anläggningen. Anmälan om transport av farligt avfall finns.

Tabell 5. Uppkomst av avfall och förvaring

Avfallsslag	Mängd/år	Max lagrad mängd	Kommentar, hantering, förvaring
Farligt avfall			
- Spillolja	0	0	Hanteras ej
- Lysrör	0	0	Hanteras ej
Övrigt avfall			
- Plastavfall; förpackningar	150 kg	0	Sorteras och körs till återvinningsstation.
- Brännbart emballage	300 kg	0	Sorteras och körs till återvinningsstation.
Kadaver	83 200 kg	0	Förbränning i egen panna godkänd för ändamålet.

2.5.7. Transporter

Transporter kan ge upphov till störning i form av buller och påverka framkomligheten på vägnätet. Huvuddelen av verksamhetens transporter kommer att utgöras av dagsgamla kycklingar och foder in till anläggningen samt slaktkyckling och gödsel ut från anläggningen.

2.5.7.1. Transportmängder

Tabell 6. Årliga gödseltransporter

Fastighet	Befintlig produktion		Antal lastbilar**	Planerad produktion		Antal lastbilar*
	Antal kycklingplatser	Mängd gödsel*** (ton)		Antal kycklingplatser	Mängd gödsel*** (ton)	
Skarstad 1:20	131 895	976	25	731 895	5 417	135

*1 lastbil lastar 40 ton

***VERA gödselberäkning bilaga 5

Inomgårds gödseltransport genomförs under en dag per avdelning efter tömning av stall. Start kl. 07:00 klart kl. 18:00.

Tabell 7. Årliga fodertransporter

Fastighet	Befintlig produktion		Antal lastbilar*	Planerad produktion		Antal lastbilar*
	Antal kycklingplatser	Fodertransport		Antal kycklingplatser	Fodertransport	
Skarstad 1:20	131 895	2 291 ton	58	731 895	12 262	312

*1 lastbil lastar 40 ton

Fodertransporter sker under hela året. Uppfödningen sker i cykler om ca 42 dagar för den konventionella produktionen och foderförbrukningen ökar i slutet av perioden. Förenklat kan ökningen uttryckas som att det åtgår ett lastbillass foder första veckan i uppfödningssyckeln och ett lastbillass foder per dag sista uppfödningssveckan. Foderförbrukningen sjufaldigas under uppfödningssveckan.

Tabell 8. Årliga kycklingtransporter för insättning

Produktionstyp	Befintlig produktion		Planerad produktion	
	Antal kycklingplatser	Transport små kycklingar	Antal kycklingplatser	Transport små kycklingar
Konventionella	55 244	8 lastbilar	731 895	38 lastbilar
Långsamväxande	76 651	24 lastbilar	-	-
Summa	131 895	32 lastbilar	731 895	38 lastbilar

Små kycklingar kommer åtta gånger per år till konventionell produktion; 42 000 djur per kull. Långsamväxande produktion omfattar 6 kullar per år; 48 000 djur per kull, fördelat på 4 transporter. Båda typer av transporter kommer oftast kl. 12:00. Blir sammanlagt ca 32 transporter per år.

Tabell 9. Årliga kycklingtransporter till slakt

Fastighet	Befintlig produktion		Planerad produktion	
	Antal kycklingplatser	Transport stora kycklingar	Antal kycklingplatser	Transport stora kycklingar
Skarstad 1:20	131 895	102 lastbilar	731 895	383 lastbilar
Summa		102 lastbilar		383 lastbilar

Nuvarande produktion: kycklingen hämtas 1,7 gånger per vecka för långsamväxande och 7,5 gånger per år för konventionella. Det sker kvälls- och natttid. Start kl. 18:00 och klart kl. 04:00. Varje lastbil lastar ca 3 000 – 10 000 kycklingar.

Planerad produktion: totalt ca 383 transporter per år. Lastningen sker kvälls- och natttid.

Tabell 10. Sammanställning transporter i nuvarande och planerad verksamhet.

Transport	Nuvarande verksamhet	Planerad verksamhet	Dag/kväll/natt
Externa			
Diesel	3 st/år	5 st/år	Dag
Eldningsolja	0 st/år	0 st/år	
Fastbränsle	2 st/månad	4 st/månad	Dag/ kväll
Foder	5 st/månad	26 st/månad	Dag/kväll/natt
Slaktfågel – kyckling in	32 st/år	38 st/år	Dag
Slaktfågel – kyckling ut	102 st/år	383 st/år	Dag/kväll/natt
Gödsel	106 st/år	135 st/år	Dag
Strömedel	4 st/år	8 st/år	Dag

Avfall	12 st/år	12 st/år	Dag
Interna			
Spillvatten	2 st/ år	4 st/år	Dag
Sammanlagt	345 st/år	945 st/år	

2.6. Förslag till övervakning och kontroll av verksamheten

Ett övervaknings- och kontrollprogram tas fram för verksamheten med följande innehåll:

2.6.1. Utbildning, ansvarsfördelning

Ledningen för företaget är delaktig i alla större beslut, och ett miljöledningssystem är upprättat i form av egenkontrollprogram. Skriftlig ansvarsfördelning och rutinbeskrivning av verksamhetens viktigaste moment finns.

Företaget jobbar löpande med förbättring av anläggningens effektivitet och miljöprestanda och utbildning av personalen sker löpande genom såväl externa kurser och utbildningstillfällen, som genom intern upplärning.

2.6.2. Förebyggande kontroll och underhåll

2.6.2.1. Utfodring

Åtgärder och system för effektiv processkontroll, underhåll och beredskap för eventuella nödlägen ingår som en naturlig del i såväl planering som utförande.

2.6.2.2. Luftutsläpp från stallar

Utfodringssystem och stallsystem är utformat för att minimera foder- och vattenspill och hålla ströbädden så torr som möjligt.

Tillsatsvärme, bra ventilation och utfodringssystem med minimering av spill säkerställer en torr och lucker ströbädd.

2.6.2.3. Vatten

Kontroll av läckage sker dagligen genom automatisk och okulär kontroll.

2.6.2.4. Energi

Besiktning och underhåll av olika anläggningsdelar inklusive värmesystem och ventilation utförs behovsanpassat.

2.6.2.5. Förvaring av gödsel

Lagringskapacitet i reserv, för oförutsedda transportstopp, finns.

2.6.3. Övervakning av emissioner och resursförbrukning

2.6.3.1. Vatten

Dokumentation av vattenförbrukningen för hela anläggningen och årlig sammanställning.

2.6.3.2. Elenergi

Dokumentation av elförbrukningen för hela anläggningen och årlig sammanställning.

2.6.3.3. Bränsle

Bränsleförbrukningen följs upp via fakturor.

2.6.3.4. Foderkonsumtion

Foderkonsumtionen dokumenteras löpande i dataprogrammet ”Tuppen”.

2.6.3.5. Gödselproduktion

Stallgödselproduktionen dokumenteras genom journalföring.

2.6.3.6. Växtnäringsinnehåll i gödsel bakom svans

En beräkning av gödselns växtnäringsinnehåll görs årligen med utgångspunkt i Jordbruksverkets beräkningsverktyg VERA. Beräkningen medföljer BAT-dokumentet som skickas till tillsynsmyndighet i samband med årlig miljörapportering.

2.6.3.7. Ammoniakavgång från stallar

En beräkning av ammoniakavgången från stallar görs årligen med utgångspunkt i Jordbruksverkets beräkningsverktyg VERA. Beräkningen medföljer BAT-dokumentet som skickas till tillsynsmyndighet i samband med årlig miljörapportering.

2.6.3.8. Kemikalier

Journalföring av använda mängder. Årlig sammanställning som del i företagets egenkontroll.

2.6.3.9. Avfall

Journalföring och årlig sammanställning som del i företagets egenkontroll.

2.7. Statusrapport

Enligt Industriutsläppsförordningen (2013:250) 23 § skall tillståndspliktig verksamhet (enligt 5 kap. 34 § Miljöprövningsförordningen)

”för kontrollen av sådana föroreningar i mark och grundvatten som har samband med verksamheten se till att det finns en skriftlig rapport (statusrapport) som redovisar

- 1. de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom det område där verksamheten bedrivs,*
- 2. hur området används när statusrapporten upprättas,*
- 3. tillgänglig information om tidigare användning av området, och*
- 4. mark- och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena i området.*

En statusrapport krävs dock inte om ”risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs.”

2.7.1. Risken för föroreningskada

De råvaror och övriga insatsmedel som används eller kan komma att användas samt det avfall som uppstår i produktionen finns beskrivna i ansökan samt i stallbalansen, bilaga 4.

Farliga ämnen används i mycket begränsad omfattning i produktionen och på ett sätt som gör att risken att verksamheten skulle medföra en föroreningskada inom det område där verksamheten bedrivs bedöms som mycket liten.

Bolaget yrkar därför på att ingen statusrapport skall behöva upprättas.

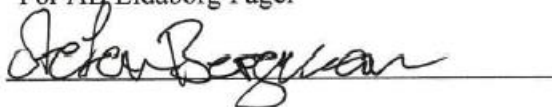
För fullständig utredning av statusrapport, bilaga 6.

2.8. Underskrift av ansökan

Datum 2024-07-18

Ort VARA

Underskrift
För AB Lidaborg Fågel

3. Miljökonsekvensbeskrivning

3.1. Uppfyllande av kravet på sakkunskap

Kravet på sakkunskap säkerställs genom anlitan av Hushållningssällskapet Västra för hjälp med ansökan och miljökonsekvensbeskrivning. Hushållningssällskapet Västra har mångårig kunskap om svenskt lantbruk och svensk djurhållnings förutsättningar, dess miljöpåverkan och åtgärder för att minska denna, samt lång erfarenhet av arbete med tillståndsansökningar och miljökonsekvensbeskrivningar. Hushållningssällskapet Västra har ett stort nationellt kontaktnät och erfarenhetsutbyte med andra Hushållningssällskap, och andra aktörer inom branschen.

3.2. Prognos och mätmetoder, underlag och informationskällor

Beskrivs under respektive ämnesrubrik nedan.

3.3. Behovet av mark

Ca 4 ha åkermark är uttagen ur produktion för att härbärgera den planerade stallutbyggnaden.

3.4. Skyddsvärden

Markerna har kontrollerats mot fastighetskartan, Länsstyrelsens infokarta och Vattenmyndigheternas vatteninformationssystem, VISS. Riksantikvarieämbetets fornsök och SGU:s brunnarkiv. Dessutom har en arkeologisk utredning på marken utförts.

3.4.1. Riksintressen

Närmaste riksintresse är del av ån Lidan, cirka 1,4 kilometer nordöst om verksamhetsområdet. Lidan är riksintresse med ämnesområde naturvård. Mellan verksamhetsområdet och Lidan finns åkermark. Den planerade kycklingproduktionen stör inte riksintresset.

3.4.2. Natur- och kulturmiljö

De skyddsvärden ur natur- och kulturmiljösynpunkt (riksintresset undantaget) som är aktuella i området framgår av bild 6. Den planerade kycklingproduktionen stör inte fyndplats eller annan natur- och kulturmiljö. Den arkeologiska undersökningen som utförts hittade inget av arkeologiskt intresse.

Bild 6. Skyddsvärden Kulturmiljö - (Källa: Informationskartan Västra Götaland)

3.4.3. Grundvatten

Närbelägen större grundvattenförekomst med god kvantitativ såväl som kvalitativ status finns vid Åsa och Jung, samt vid Tråvad.

[Visa i stora kartan](#)

[Visa i stora kartan](#)

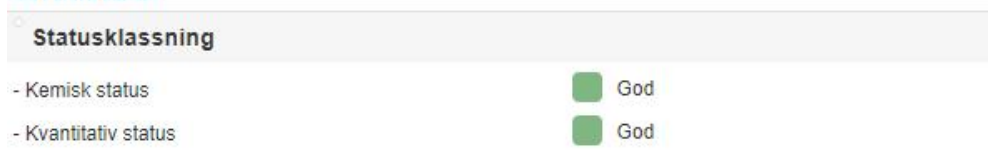

Bild 7. Grundvattenförekomster (Källa Vattenmyndigheten, VISS¹).

3.4.4. Ytvatten

Ån Lidan når inte god ekologisk status på grund av övergödning och vandringshinder. Kvalitetsfaktorerna påväxt-kiselalger, fisk och konnektivitet är utslagsgivande för bedömningen. Den fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorn Näringsämnen visar på god status men biologin är utslagsgivande för att visa påverkan av övergödning. Vattenförekomsten har också problem med miljöfarliga ämnen som bedöms under ekologisk status, där ett eller flera så kallade särskilda förorenande ämnen har bedömts till måttlig status.

Eftersom all gödsel transporteras bort från verksamhetsområdet i anslutning till utgödsling, minimeras risk för växtnärläckage och därmed är det osannolikt att den planerade verksamheten påverkar Lidans ekologiska status

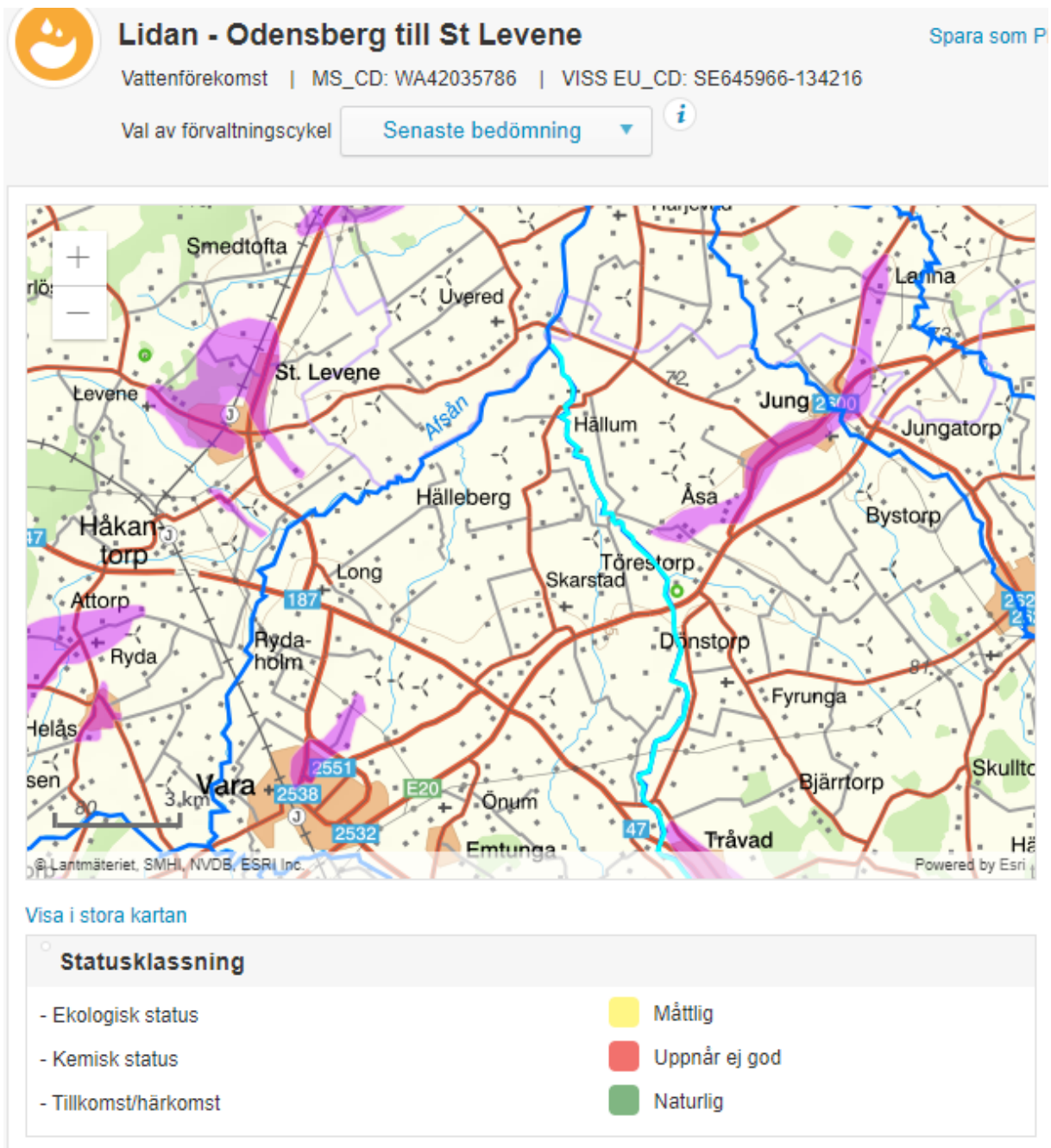

Bild 8. Ekologisk status, sjöar och vattendrag (Källa Vattenmyndigheten, VISS).

3.4.5. Buller

Platsen för verksamheten är utsatt för bullerpåverkan från väg E20. Den planerade produktionen ytterliga transporter är har liten betydelse i förhållande till trafikmängden på väg E20.

3.5. Påverkan på människors hälsa och miljön

3.5.1. Lukt

3.5.1.1. Huvudsakliga källor till uppkomst av lukt

Lukt uppkommer normalt sett från djurstallar, gödsellager och hantering av gödsel. Lukt kan även uppkomma från lagring av kadaver. Den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig vilket gör att luftströmmar med eventuell lukt framför allt når områden nordost om anläggningen.

3.5.1.2. Åtgärder för att minimera lukt

Golvvärme, bra ventilation och utfodringsystem med minimering av spill säkerställer en torr och lucker ströbädd som avger mindre ammoniak och lukt. Gödsel borttransporteras direkt vid utgödsling och lagras ej på platsen. Dörrar och fönster till anläggningen hålls alltid stängda och hindrar därmed både lukt och buller att nå omgivningen.

3.5.2. Ammoniak

3.5.2.1. Huvudsakliga källor till avgång av ammoniak

De totala förlusterna av kväve till luften från anläggningen är beräknad med utgångspunkt i kväveinnehållet i fodret. Stallförlust och lagringsförlust är beaktat. Ammoniakförlust är relaterat till luktavgång från djurhållningen då de i stor utsträckning påverkas av samma faktorer.

3.5.2.2. Åtgärder för att minimera ammoniakförluster

Åtgärderna för att minska avgång av ammoniak är desamma som för lukt och redogörs för i avsnittet 2.5.1 ovan.

3.5.2.3. Påverkan på möjlighet att uppnå miljö kvalitetsnormen för vatten

Ammoniakavgångens påverkan på vattendragen i området är beroende av ett flertal faktorer, varav deposition direkt på vattenytan i vattendragen bedöms som försumbar då dessa täcker en försvinnande liten andel av arealen i området. Kvävedeposition på markytan i området kan antingen tas upp av växtligheten, lagras i marken eller bidra till utlakning till yt- eller grundvatten.

Om vi räknar högt och antar att all ammoniak deponeras inom 50 km från anläggningen² (785 398 ha area på cirkeln) motsvarar det $47\,529 \text{ kg NH}_3$ (stallförlust + lagringsförlust för hela anläggningen) / $785\,398 \text{ ha} = 0,060 \text{ kg NH}_3/\text{ha}$ som tillförs omgivande mark. Merparten av depositionen tas upp av vegetationen men en mindre del bidrar till en ökad utlakning jämfört med om marken utgjorts av permanent bevuxen ogödslad mark. I detta sammanhang bedöms den ökade kvävedeposition som verksamheten ger upphov till i området ha en försumbar inverkan. Det är inte otvetydigt vilken betydelse kvävetillförseln har på övergödningen av vattendragen i området då fosfor utgör den begränsade faktorn i inlandsvatten och ligger till grund för klassningen av övergödningens status inom ramen för vattendirektivet.

² Jordbruksverkets utbildningsmaterial inom ramen för REKO-stödet anger att ca 50 % av ammoniakerna kan förväntas deponeras inom 50 km

Med ledning av ovanstående bedömer sökande att den planerade verksamheten inte kommer att påverka närliggande vattendrags möjlighet att nå god ekologisk status.

3.5.3. Klimatpåverkan

Klimatpåverkan från en verksamhet med djurproduktion kommer från utsläpp i samband med produktion av insatsvaror, i detta fall främst foder, avgång av metan i djurproduktion och stallgödselhantering, avgång av lustgas (dikväveoxid) från stallgödsel, samt koldioxid från produktion och användningen av fossila bränslen.

Klimatpåverkan från foder består av energiförbrukning och utsläpp som uppstår i samband med odlingen och tillverkningen av insatsmedel såsom handelsgödsel.

Klimatgasutsläpp från energi och drivmedelsförbrukning påverkas av vilken energikälla produktionen baseras på. Förnybara bränslen, kärnkraft och vattenkraft har mycket begränsade klimatutsläpp. Fossila bränslen ger upphov till växthusgasutsläpp vid såväl produktion som förbränning. Utsläppen domineras av koldioxid men även lustgas och metangas bildas. Svensk elproduktion ger i medeltal upphov till 39 CO₂-ekvivalenter/kWh vilket är mycket lågt i jämförelse med t.ex. nordisk elproduktion, 110 CO₂-ekv/kWh och europeisk elproduktion 470 CO₂-ekv/kWh ((Delrapport 1, Projektet Joker, 2009).

Ambitionen för verksamheten är att klimat- och miljömässigt gå så långt det är möjligt genom att den huvudsakliga energikällan är skogsflis och ved, det huvudsakliga avfallsslaget kadaver inte transporteras bort utan eldas tillsammans med flis, solcellsanläggning kan bli aktuellt för att i möjligaste mån bli självförsörjande på el.

Metanproduktionen direkt från enkelmagade djur som fjäderfä är liten i förhållande till de mängder som avgår från gödselhanteringen. Den är också försumbar jämfört med idisslande djur som producerar metan i samband med fodermältningen. Vid gödselhanteringen bildas metan under förhållanden där syre saknas, såsom i flytgödsel medan lustgas bildas i miljöer med växlande syretillgång som t.ex. i ett svämtäcke.

Klimatgaserna koldioxid (CO₂), metan (CH₄) och lustgas (N₂O) har olika stor påverkan på klimatet och för att kunna beräkna den totala klimatpåverkan från en verksamhet räknas de om till den gemensamma enheten koldioxidekvivalenter, CO₂-ekv. Nedan är en schematisk bild över utsläpp av klimatpåverkande gaser i en jordbruksproduktion från Jordbruksverkets program VERA.

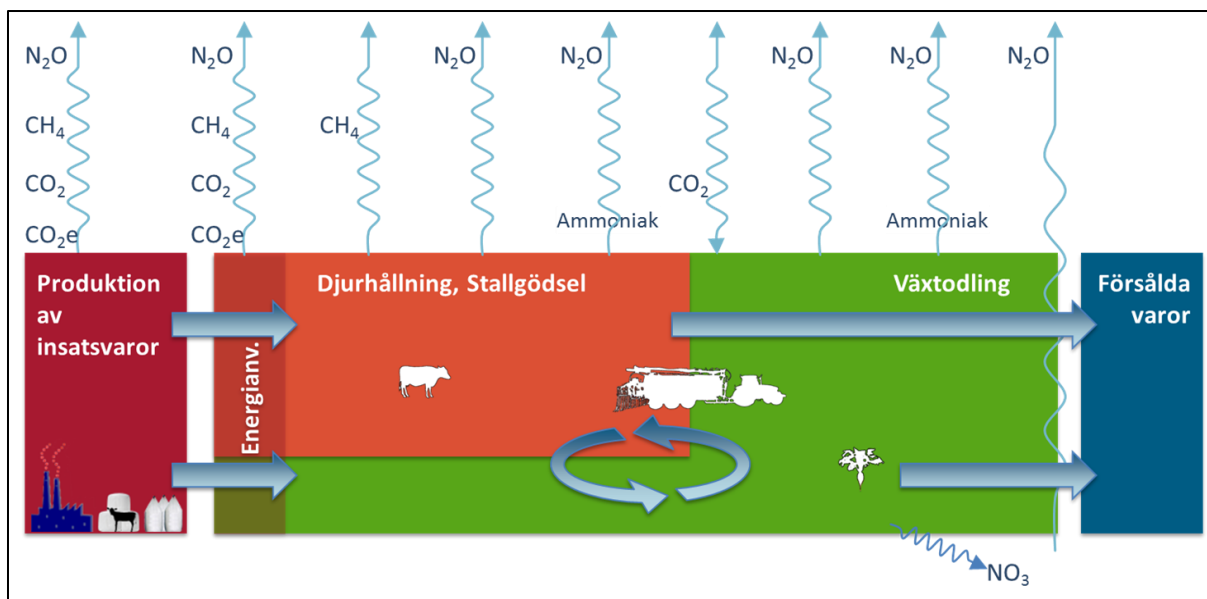

Bild 9. Klimatpåverkan jordbruksproduktion

En studie över olika livsmedels klimatpåverkan utförd av SLU i Sverige 2012 redovisar kycklingkött i intervallet 1,7-4 kg CO₂e/kg kött. Den nya anläggningen blir modern med en hög grad av automatisering vilket ger en effektiv produktion och förväntas ge låga utsläpp av klimatgaser per kg kött.

3.5.3.1. Åtgärder för att minimera klimatutsläpp

Samma åtgärder som vidtas för att spara energi, minska foderåtgång och korta transporter bidrar också till att minska verksamhetens klimatpåverkan.

3.5.4. Buller från verksamhet och transporter

3.5.4.1. Huvudsakliga bullerkällor

Buller uppstår i samband med transporter, foderberedning och utfodring, samt från fläktar från stallarna. Det största antalet transporter är av gödsel, följt av foder och slaktkycklingar.

Transportmängd och transportvägar beskrivs närmare under avsnitt 1.9.7 i ansökan. Verksamheten kommer vid full utbyggnad generera i genomsnitt 18 transporter/vecka till och från anläggningen, i form av lastbilstransporter.

3.5.4.2. Åtgärder för att minimera buller

Dörrar till stallbyggnader hålls alltid stängda. Drift av utrustning sköts av utbildad personal. Bullrande verksamhet undviks under nattetid och veckoslut. Bullerkontroll ingår som en naturlig del i samband med underhållsåtgärder.

3.5.5. Damm

3.5.5.1. Huvudsakliga källor till uppkomst av damm

Den huvudsakliga källan till uppkomst av damm är ventilationsluft från djurstallarna.

3.5.5.2. Åtgärder för att minimera uppkomsten av damm

Torra foderråvaror hanteras i slutna system (silos) och foderköket är placerat inomhus. Dammsuget kutterspån används.

Anläggningen förses med ett effektivt styrsystem för att få en bra stalltemperatur, minimera luftströmmar och bibehålla en god stallmiljö med hjälp av styrda fläktar.

3.5.6. Dagvatten

3.5.6.1. Markavvattning

Områdets dräneringssystem redovisas på situationsplan, se bilaga 14.

3.5.6.2. Huvudsakliga källor till förorening av dagvatten

Dagvatten utgörs av takvatten samt vatten från hårdgjorda ytor och vatten som faller direkt på marken. Allt dagvatten från tak och gårdsplan bedöms vara rent och kan avledas till recipient. Området kommer att förses med dränering som tillsammans med takvatten avleds via ledning till en utsläppspunkt som framgår av situationsplan.

3.5.6.3. Åtgärder för att minimera förorening av dagvatten

Förorenade gårdsytor begränsas till ett minimum genom inbyggnad av foderanläggning och lagerdelar samt utlastning av djur under tak.

3.5.6.4. Hantering av förorenat dagvatten och släckvatten

Möjlighet att hantera förorenat regnvatten från hårdgjorda ytor, samt släckvatten i händelse av brand, finns. Släckvatten och förorenat vatten från hårdgjorda ytor leds till tvättvattenbrunnen. Sökanden kommer även att anlägga ett fördröjningsmagasin i anslutning till dagvattenutlopp. Dike och fördröjningsmagasin kommer tillsammans kunna förvara ca 3800 m³ vatten. Syftet med fördröjningsmagasin är dubbelt; dels att fungera flödesutjämnande vid stora regnmängder genom ett överfyllnadsskydd, dels att inlopp till diket går att förstänga för att i händelse av brand kunna dämna upp eventuellt släckvatten. Även dagvattenbrunnar och uppsamlingsbrunnar går att stänga i händelse av utsläpp eller brand.

3.5.7. Spillvatten

3.5.7.1. Huvudsakliga källor till uppkomst av spillvatten

Spillvatten utgörs i huvudsak av vatten från tvätt av stallar. Mindre mängder spillvatten uppstår från dusch, disk, tvätt och toalett i personalutrymmena. Detta spillvatten leds till av kommunen godkänd avloppsanläggning.

3.5.7.2. Åtgärder för att minimera utsläpp med spillvatten

Tvätt av stallutrymmen sker med stängda dörrar. Allt vatten från stallutrymmen mynnar ut i spolvattenbrunnen.

3.5.7.3. Förvaring av spillvatten

Spillvatten förvaras i tät lagringsbrunn med kapacitet att lagra 550 m³. Lagringsutrymmet är tillräckligt för att lagra tvättvatten i ca 24 månader i nuvarande produktion.

3.6. Driftstörning, olycksrisker, samt försiktighetsåtgärder

Se bilaga 7, BAT-slutsats 2. Riskbedömning och rutinbeskrivningar ingår i företagets egenkontrollarbete som utförs i samarbete med Hushållningssällskapet Västra.

3.7. Konsekvenser av om anläggningen inte kommer till stånd

Nuvarande produktionsenhet är för begränsad för att ge rimlig lönsamhet. Utan tillstånd till utökning äventyras anläggningens långsiktiga ekonomi och framtid.

3.8. Alternativ lokalisering

Alternativ lokalisering finns väst om befintlig verksamhet, på fastighet Skarstad 1:8.

Bild 4. Karta alternativ lokalisering

Tabell 12. Miljöpåverkan Huvudalternativ och B

	Huvudalternativ	B
Närboende	7 fastigheter med bostadshus inom 500 m	Ca 7 fastigheter med bostadshus inom 500 m
Ljud/luktpåverkan	Begränsad påverkan eftersom det är långt avstånd till närboende, och anläggningen är skyddad av kringliggande skog.	Ljudpåverkan försumbar eftersom det är bullerpåverkan från riksväg 201. Viss luktpåverkan för
Trafik	Nära anslutning till E20	Nära anslutning till E20
Skyddsvärden	Inga skyddade områden i närområdet, närmaste kulturhistoriska lämning är område med bytomt/gårdstomt 1000m norr om verksamheten.	Inga skyddade områden i närområdet, närmaste kulturhistoriska lämning är område med bytomt/gårdstomt 1000m norr om verksamheten.
Vatten	Fjätösbäcken 100 m västerut, ån Lidan 700 m västerut.	Fjätösbäcken i direkt anslutning österut till området, ån Lidan 1300 m västerut.
Befintlig miljöpåverkan på platsen	Produktiv åkermark.	Produktiv åkermark. Verksamhetens vattenbrunnar finns i direkt anslutning till området.
Övrigt		Kräver kulvertering av Fjätösbäcken för att kunna binda samman befintlig och planerad slaktkycklinganläggning.